Any I Barcelona 3 de Maig de 1917 (Maig fi, posa una rosa darrera el coixí) N.º 3

CUCA FERA



Projecte de monument a un regidor.

LA RIALLA D'ALTRI



Testimoni (després d'una pluja de preguntes): —Es inútil que vulgui confondre'm a preguntes. Hi estic avesat. Soc pare de cinc fills. – LIFE.



Jutge.—Senyora, té alguna cosa a dir?
El marit presoner.—Deu meu! Pobre jutge! ja està ben fresc. LIFE.

LA COLA BADADA

M. C.—Té les més felices disposicions, però encara no ha pres ben be el tò. No deixi de fer-nos un altra visita. Estigui bonet.

J. A.—En altra banda trobarà la resposta.

Ll. P.—Per no agafar cap refredat hi ha un remei molt senzill: s'agafa una figa de moro sense despuar, s'agafa una ortiga, s'agafa un drama castellà en vers... i ja no queden ganes d'agafar res més.

P.—Els seus versos queden en cartera.

Ramón Ripoll.—*That is very kind of you.*

Bonet.—No vagi a cap classe de dibuix, però preocupi's d'apendre de dibuixar.

M. Ll.—El darrer acudit d'En Vallès és el següent: ¿Quins son els establiments on se reb pitjor als parroquians? Els de roba blanca fina, perque hi ha un rètol que diu:—Se borda.



Tornant a casa tard, i no prou segur: – Deu meu, tinc el cap fredíssim! LONDON OPINION.

CUCA FERA

PREU (i és regalat)

Any . . . . Ptes. 6 — Semestre . . » 3'50

Trimestre . . » 2 — N.° solt: **10 cts.**

Escudellers, 10 bis

REVELACIONS SENSACIONALS

¡Solidaritat elèctrica!—Un nou ideal.—Missatge d'adhesió

Feia temps que es preparava alguna cosa. Remotes, relativament, les magnànimes iniciatives del Gas d'aigua, la Calç, Guix i Ciment, i altres infinides i típiques combinacions del geni hisendístic dels lerrouxistes, i els al·liats eventuals que sempre es troben per aquests casos (perquè en aquestes empreses s'ofereix als que se'n declaren servidors la paga d'una pública i espontània celebritat, i ja se sab que pagant Sant Pere canta), no hi havía més remei que dar fè de vida altra vegada. Mil testimonis hi havía d'aquesta imminencia, i una d'elles, ben significativa, fou una certa coordinació dels senyors Burell, Rius-Rius i Balanyà, traïda per la innocencia de *La Vanguardia*. El senyor Burell es declarà, des del ministeri de la Governació, embadalit amb el senyor Rius-Rius, (cosa que, segons *La Vanguardia*, produí una *immensa satisfacción* a Barcelona; imagínin-se, un parer d'En Burell, aquí, fa rotllo!) I En Balanyà, segons deia la insípidament innocenta *Vanguardia*, qui en recollí conmoguda les frases, trobà de primera les lloances envers el transfuga del seu partit. (El senyor Balanyà és aquell que, una vegada que haguè de fer de primer tinent d'alcalde, reclamà i besà embabiecat la vara, que necessitava sens dubte—com deia un amic seu íntim—... per fer fer bondat a les vaques).—D'altra banda, *El Progreso* i *El Poble Català* estaven plens d'esgarrifances nuvials.

Desseguida comprenguérem que es tractava de plantejar alguna idealitat enfront de les de la Lliga. Qui no pot segar, espigola. I els amics del Govern (lerrouxistes i caciquistes) enfortits amb alguns comparses escaducers, sempre amatents a les bones ocasions, havíen de planejar segurament alguna cosa per fer front als projectes de renovació política i econòmica, a l'estadisme i al braó nacionalista dels homes de la Lliga.

Efectivament: l'ideal, la afirmació, l'empresa que es posà davant els llors arrebaçats d'una manera tan constant i abassegadora per aquells intolerables goluts de l'ideal i de l'èxit (que, la veritat, en això de tenir crèdit i de guanyar N'HAN FET MASSA) fou ço que el senyor Vila Marieges, sempre oportú, anomenà en la darrera sessió de l'Ajuntament *Solidaritat Elèctrica*, i on, segons la seva explícita confessió entren els següents senyors: Governador, Alcalde, regidors lerrouxistes, íd. nacionalistes, alguns lliberals i En Llanza. La fi d'aquesta *Solidaritat Elèctrica*, destinada, segons sembla, a fer oblidar la Solidaritat Catalana, té una finalitat política, una finalitat econòmica, una finalitat social i una finalitat moral. Veu-se-les aquí:

Política.—Crear una nova força amb la única personalitat que la honrada Lliga els deixa possible; i, perque creixi ufanosa, abocar-hi tots els fems imaginables.

Econòmica.—Intensificar el crèdit de Barcelona 1.er pel «bluff» de quadruplicar tranquilament les seves despeses, 2.on per mitjà de l'aument de la riquesa privada dels seus fills (Les «millores» ja se sab que sempre aumenten el benestar; almenys, el benestar d'uns quants).

Social.—La rehabilitació pública i solemne pel govern de tota una classe que està al marge de la societat, i que no cal nomenar.

Moral.—L'enderroc d'uns certs prejudicis seculars (obstinades distincions ètiques, maníes d'arrossegar a certes persones que havien comès certs actes, etc.)

Podem donar compte d'un interesant document, encara inèdit, i que ens consta que han rebut alguns dels regidors electrificats.

«Els sota signats, honorables ciutadans de la vida, amb domicili variable segons les hores, els dies i l'activitat dels que tenen l'ofici de vigilar-nos, amb distintes activitats dintre una mateixa professió, amb cèdula personal (falsa) i llicència (no absoluta) de certs serveis que fora enutjós anomenar perquè es refereixen a la vida privada (de llibertat), reunits a la taverna *Antigua del Lleganya*, en presència de la Xaveia, la Morros, la Pigada i altres no menys honorables sòcies, han acordat dirigir-vos el present missatge d'adhesió a la vostra política elèctrica, i nomenar-vos membre honorari de la societat clandestina que, amb el titot *Lliga del mal mot*, funciona als soterranis del més amunt anomenat centre de cultura.

»Sapigueu-nos, senyor, sempre al vostre costat. De dia i de nit, a l'*Antigua del Lleganya*, a qualsevol encreuament de camí fosc, allà on sia, estem disposats a servir-vos, mentre no dongui la casualitat, quan ens necessiteu, que ho tinguem privat del metge per trobar-nos a *la Torre*, on, a desgrat nostre, es veiem obligat tot sovint a fer una quinzena, de resultes d'haver fet un rellotge o allò que s'hagi escaigut.

»Us desitgen salut. I raons,

»El Pasta d'agnus, El Crospis, El Caca (amb perdó), El Tifeta (id. id.), El Salau, El Patilletes, El Nyicris, El Pica tou, El Ronsa, El Postura, El Noi tendre, El Formiga, El Rissuenyu, El Mitja-hermilla. (Segueixen les firmes.)»

L'ULL TAFANER

FUNCIONA a Barcelona una «Societat d'Estudis Economics», així, amb titol català, i composta d'escassos components, que havien usat el llenguatje de la terra perquela societat es fundà l'any 1908 en ple triomf solidari, i veien el govern pròxim. La recullida dels duros «sevillanos» fou un dels temes preferits del primer Congrés que organitzà, sense pensar que a casa en que daven de plom.

Are estàn per celebrar a Madrid el segon congrés d'economia i volen posar-se en situació. Han pres per model un senyor *de Queralt,* i que l'historia coneix amb el nom de Comte de Santa Coloma. Per començar fan com aquell comissionat periodista, fotògraf per més senyes, que d'anant a Madrid, al Baixador del Passeig de Gracia parlava ja en castellà als companys catalans.

Per a fer propaganda de l'exposició de genis que ells intentan fer a la seva capital, han celebrat una vetllada en el Centre de l'Unió Mercantil Hispano-Americano i Asturiano; i a pesar de les indicacions d'algú de la casa, cap d'ells parlà en català. El fet és més bonic per quant entre els protagonistes del sainet hi ha algún nom que no semblava del tot enemic de l'espiritualitat catalana. De totes maneres, aquests ingressos no compensen les desercions que ve sofrint la policia indigena.

Mes el que resultà divertidissim foren els arguments defensant la desarrelada actitud. Haguéssiu sentit al senyor Aigua-ras defensant el «ceceo».

—Es que el castellà és la llengua oficial—deia fent ressonar la veu.—Es que vindrà a sentir-nos demà tota la colonia americana, i marxarien els concurrents si no ens explicavem en castellà. ¡Es que HEM DE FER PRÀCTICA —exclamà finalment—per quan anem a Madrid!

La vetllada va esser un fracàs com ho serà el Congrés. Els concurrents escasos, acostumats a les «soirées» que al circol es donen, els trovaren cursis i vulgars, sense melositat criolla. No arrivaràn ni a oficials quints d'Hisenda.

Diu que allà dalt és proposen atuïr els bascs. Es probable que seguint el que fan de temps, ataquin també a Catalunya. ¡Que no el suspenguin el Congrés! Allí dalt no els han d'agrair el servilisme, i aqui serà immensament delectable un concurs de pim-pam-pum, fent caure ninots econòmics —doblement econòmics—i buits de dintre.

En Forgas ha estat a Vic. Un amic d'En Forgas li pregunta què n'hi ha semblat.

—Home, ¿què vols que et digui? Per tot arreu hi ha capellans i estudiants de capellà i gent de missa. Misses per aquí, misses per allà, misses per l'altra banda. Es la ciutat més *missantròpica* que he conegut.

Aquella famosa historia dels brillants substituits d'un collar, curiós passatge de l'ètica castellanista, ha quedat closa a la fi, mitjançant l'entrega de compensacions degudes a la senyora perjudicada.

¿Què espera doncs l'Emperador radical per a proclamar a l'interessat—l'heròic revolucionari!—candidat a regidor per el districte primer?

Don Gildo, el vell repatani a qui el partit, no fent-se gaire honor, admira com a «home honrat», com si la decencia no fos l'estat normal dels humans, exclamava l'altre dia:

«Jubilémonos. El honor del pueblo y la patria española con semejante reparación han quedado a salvo.»

En Mir i Miró ha tornat a Barcelona restablert de la malaltia que l'ha tingut a Sitges durant una mesada.

Un diputat provincial conversava l'altre dia per telèfon amb un empleat de la Diputació, i volent conèixer l'estat del cap de la minoria radical, va preguntar-ho amb aquestes paraules:

—Què ja va al Edèn, En Mir?

La pregunta s'ha fet popular; i aquests dies pensant que som en vigilies d'un periode de sessions, diputats i periodistes en el Palau de la Generalitat, se la fan i se la responen. I com que la contesta és afirmativa, uns i altres s'esgarrifen al pensar amb les «tabarres» que els esperen.

Perque un home com En Mir i Miró, despres d'una temporada de silenci obligat, constitueix una veritable amenaça!

El nostre ull tafaner, pels molls de l'estació de França, esguardava esperant els que aniríen a donar comiat al senyor Dato, amic de l'«obrero» en castellà, i de les grans companyies en francès, anglès, etc. Hi havía en Caralt i altres mentalitats per l'istil. Preguntaren a n'En Vancells —el «saca-sillas» datista o maurista o besadista: resumint, del que mani—on eren els «obreros».

—Miri, ara entraràn.

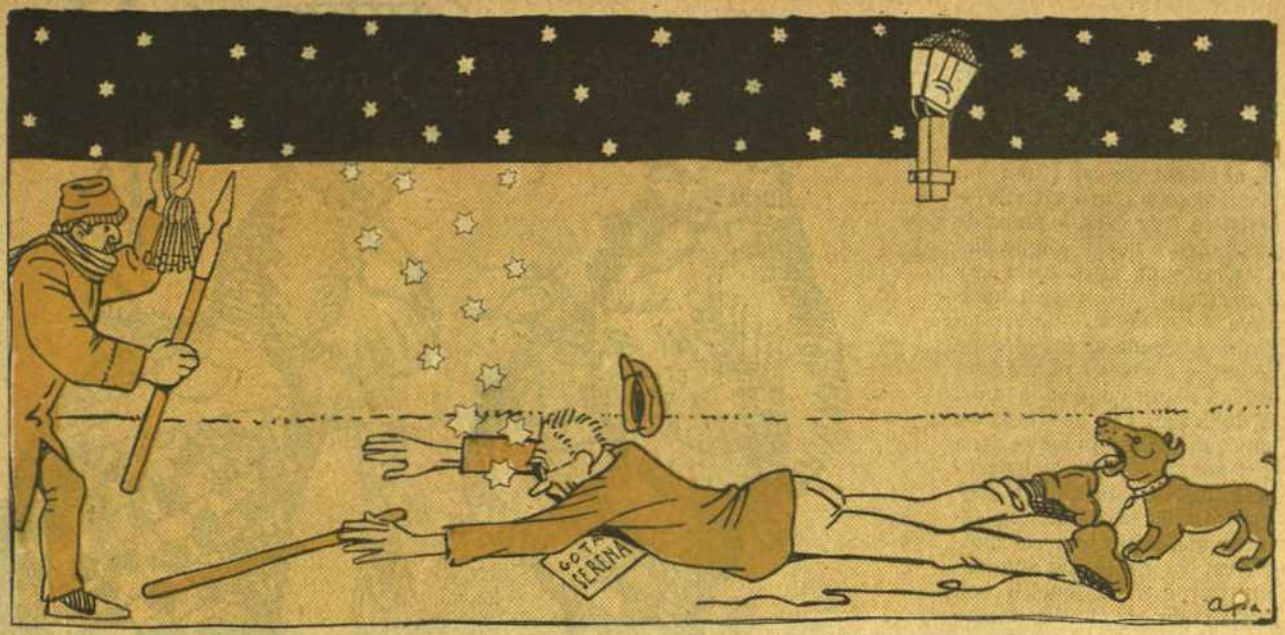
El porter obrí la porta de bat a bat; arrenglerats com els soldats del «I Feroci Romani» entrà la clac del Tívoli,



—Senyor galant que te una cara com un d...



El galant era En Romanones. —Ave María Puríssima.



—Home de Deu, sent cego ¿qui el fa sortir de nit?

i a darrera la de Novedats i es situaren en un moll, enfront dels prohoms. Tots tenien aquell aire tant incolor que distingeix els baixos fons escènics; i si hi hagués estat l'Andrade, segurament que hauría repetit la dita aquella de les antorxes a la estrena de Maruxa: «Gracias a Dios que veo una manifestación decente en Barcelona.»

El simpàtic actor Pep Bergès es passejava devant del tren, i els dos caporals de «proletarios» de galería tingueren de fer esforços, perque instintavament anaven a aplaudir, veient el comediant.

En Dato no marxà per l'estació de França i els claquers enfundaren l'éxit. Les raons varen ésser mes tard perque els llogats volien cobrar les dos pessetes i les arrendataris alegaven que no havien tingut ocasió de treballar.

Es de desitjar que arrivin a una solució per a be de la unitat patria, encare que si no els atenguessin, tindrien els perjudicats un recurs: demanar al «padre de los obreros», per quan sigui govern, que aquesta mena de tasques puguin passar de plè als tribunals industrials. Els paisos estrangers imitarien semblant avenç de llegislació social.



Curiositats.—Es calcula que els naufragis han deixat al fons del mar seixanta tres mil quintars (a ull) de borregos de Cardedeu.

El caçador de lleons

La veritat sigui dita: de caçador de lleons, només ne tenía el nom.

Aquest home no tenía altre defecte que el d'haver viatjat massa; ell no deia mai quan ni com, però les males llengues deien que ho havía fet com a criat d'algún personatge. Que havía viatjat era cert, però sobretot, amb l'imaginació i la llengua.

Ell havía estat a les cinc parts del mon, segons deia. A Europa un día va anar a cert lloc, on amb el bastó fa fer una rodona a terra, que comprenía cinc nacions alhora. Ell deia cinc: Alemanya, França, Suissa... i aquí canviava de conversa. A l'Asia—ja més modest—havía estat a Calcuta, i n'havía portat unes sabates de pell, pels seus nens, que encare duren. A l'Africa, va caçar lleons. I quins lleons! Allò eren bestiasses de respecte! Aquells ulls que treien foc; aquells bramuls que semblaven trons; i aquella cua—la cua del lleó—que voltaba i segava furiosament totes les herbes, mates i arbres que hi havíen pel costat. A l'Amèrica y Oceanía no hi havía estat, unes vegades; però altres, si la ocasió ho demanava, ell també explicava les seves aventures per aquells paissos.

Al caçador de lleons, que havía viatjat tant, que havía vist tant de mon, res l'admirava, cap fet extraordinari no l'enmudía. Ell sempre havía vist més i havía fet més. Era la seva taleia. I ho contava amb una naturalitat!

Un día un amic li deia, tot content, que a la plaça Reial había trobat un mocador amb cinc duros. Doncs ell ni felicitava al sortós; i sense deixar-lo respirar, li reprenía que alló no tenía importancia, perquè ell, feia uns quants anys, també a la plaça Reial, va trobar un mocador, però no hi havía cinc duros, n'hi havía dèu i un abonament d'un barber de la Rambla!



I. LLIÇÓ DE COSES PER LES CRIATURES
Representació plástica de la llei de gravetat.

Que un li deia que era pobre i no tenía per a menjar: paciencia, que si fos a Viena no patiría gana, perque quan el caçador de lleons va esserhi, al costat de cada font pública hi havía una cistella — artística, per cert — plena de panets pels que'n volguessin.

Que a un altre cada any li neixía un fill, i se'n queixava: — Això rai — interrompía rápidament el caçador de lleons, — a casa en un moment en van néixer quatre: dos fills, la dona i jo. Els dos bessons que van néixer, la meva dona que anava a morir del part i va salvar-se, també va néixer... i a un servidor que esverat anava a cercar el metge, em va passar un automòbil, tan a frec, que li ben rejuro que aquell día també vaig néixer...

Que a un francès se li havía mort un germà a la guerra: Paciencia; a ell a Cuba una granada li va matar dos germans i el coronel del regiment.

I el caçador de lleons era aixís i no podía esmenar-se. Els seus companys es burlaven d'ell, no'l creien, li deien a la cara, no se l'escoltaven, i ell ho comprenía i no'n feia cas; no'n podía fer cas, i ferm i estòic seguía amb les seves anècdotes, les seves narracions, tant grans i tant grosses que quasi sempre no hauríen pogut passar per dins d'aquell pont de Brooklyn, que ell contava als seus coneguts que hi passaven cinc trens alhora.

Fins un dia que va enfurismar-se; va enfurismar-se de debó, perque li van tocar la part sensible. La part sensible de tot un caçador de lleons, la única potser: la butxaca. Ell sempre deia que el viatjar l'havía convençut de l'estalvi. Això sospitem que ho deia per a amagar l'avaricia amb la seva experiencia; ho deia per a «despistar.» Seguint aquesta norma, naturalment, li plavía que'l convidessin, i ell no convidava mai. Cert día els seus companys, van voler fer-li pagar el cafè, i a aquesta fi — coneixent-li la deria, — en acabar de beure'l un d'ells, començà a contar i gloriar-se, amb tota la mala fè, que en aquell mateix lloc un día pagà la beguda a dos amics, amics seus.

El caçador de lleons va sentir-se ferit. Allò era una indirecta. Dubtaven d'ell els mals companys! Li havíen dit moltes vegades que no el creien, es veritat, però això era més, era massa; era burlar-se'n. Aquell company traidor, deia que havía pagat la beguda a dos amics seus, per que ell aleshores digués: «Doncs are jo pago el de vosaltres, que sou quatre!...»

Però el caçador de lleons se'n va sortir. Mirà sos companys amb aire de menyspreu, i digué:

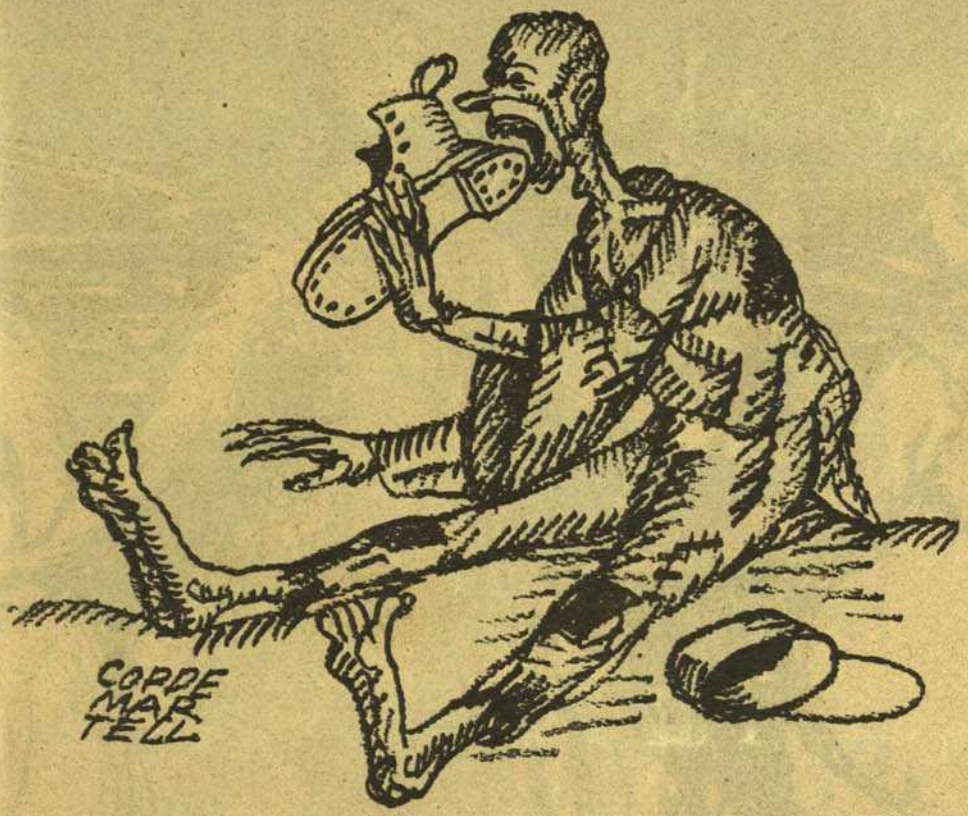
—Pagar la beguda de dos amics! Mai he pagat les consumacions d'una taula per menys de vuitanta persones!

JOAN APARICIO.

Curiositats.—El nombre de mallarengues que s'aturen a la punxa terminal dels xiprers cada tarda, de l'hora del berenar fins que es fa fosc, puja, segons un savi suiç, a 67.261,993 en tot Europa.

II. Lliçó de coses pel Govern

Representació plástica de la gravetat de les circumstancies.



Un hom contra ell mateix

—Has dit, avui, tot el que ja havies dit ahir.

—Has dit al primer que se t'ha presentat: «Guardaré vostre secret.» Has dit al segón: «En secret us ho confío.» I així ho has repetit a tothom.

—Has dit paraules dolentes als qui hauríes volgut abraçar, i dolces paraules als que no pots veure ó tems.

—Has dit, en general, que totes les dònes són estúpides, i a cada una, en particular, que era superior.

—Has dit grolleríes a una pobra dama, tenint compte d'afegir: «No ho dic per vos.»

—Has dit a la teva estimada, la festa de la qual és avui: «Vina amb mí a comprar un present; impediràs que faci bogeríes.»

—Has dit a gent que tens la costum d'evitar i que trobaves per atzar: «Quina sorpresa tan agradable! Es curiós; en aquest món, un topa sempre amb els indiferents i mai no veu sos millors amics.»

—Has dit: «Quins salvatges, aquests polítics» i t'has gloriejat de conèixer un senador.

—Has dit: «Sé que és pretensiós, el que us diré», i tantmateix ho has dit.

—Has dit, obrint amb un be gest el teu calaix: «Prengueu, amic!» i, amb estupefacció teva, el calaix era buit.

—I has dit: «Oh! No corre pressa!» a qui et tornava una quantitat enmatllevada, i aquest préstec t'amargava el sòn.

—Has dit: «No més al camp es respira», perque no podies comprar amb la teva ànima un palau a la ciutat.

—Has dit: «La familia és una paraula.» i: «Una mare és sempre una mare.»

—Has dit, amb el cigarro a la boca: «Feu santament de no fumar!»

—Has dit: «No» al pobre del carrer, que no coneixes, amb el pretext que mai se sab quí són; i has dit a l'oficina de Beneficencia, a les monges captaires, a les senyores patronesses: «Tinc el meus pobres.» On serán?

—Has dit: «No tinc por: no més que soc nerviós i el cor em batega.»

—Has dit, en assabentar-te d'una mort: «No als que s'en van sino als que restén, cal plànyer.» Tantmateix, prefereixes restar.

—Has dit a Deu, a qui negares sorollosament: «Deu meu, això era de per riure. Vós sabeu, Vós que em coneixeu a fons, que crec en Vós, i quina idea tan alta tinc de vostra persona i de quina qualitat és la meva fe!»

—Has dit, en aquest día, tot el que ja havies dit ahir, i tornaràs a dir demà.

J. Renard.

Idil·li

En García Prieto és un nyèbit aigualit. En Burell és un talòs enverinat. En García Prieto hauría estat bò en el comerç de passamaneria. En Burell hauría estat bò per esmolet, aprenent de cornetí o qualsevol altra cosa de les que fan venir ganas de clavar una plantofada. En García Prieto és el buròcrata, l'espanyol sedentari, de mangots tristos. En Burell és el tabalot de les algarades, el descendent del Cid, aquell heroi estarrufat (però que en el fons no anava sinó a arrapissar gallines de moros i cristians). En García Prieto és un símptoma de la insignificancia d'Espanya. En Burell és un símptoma de la seva masellería moral. El gendre d'En Montero Ríos i el periodista dels tres articles fan una curiosa parella. En García Prieto tira per afònic. En Burell, per rogallós. El seu idil·li és el d'un muçol i un gramofon.



POLONIA, IRLANDA, LITUANIA:—Que ven
CATALUNYA — Deixeu me lligar l'esparde



EL VENTALL DEL DIA

Cobletes d'En Fidel

ara novament dictades

En Fidel va a ca'l dentista,
En Fidel:
ha passat la nit més trista,
Rei del Cel!
Ai, Fidel!
Un queixal
li fa mal.
A cal dentista tot és plè,
mes ell es diu:—No hi fa pas rè:
em miraré per tots costats
els periòdics il·lustrats.

Entra a l'ultim, i es sofoca
En Fidel.
—Que li passa?—Obre la boca
a repel.
Rei del Cel!
Un queixal
li fa mal.
—Una desfila i prou patí.
Torni demà.—I ell diu:—Ah, sí!
i em miraré per tots costats
els periòdics il·lustrats.

Dos, i set, i quinze dias
—bon Fidel!
el metjaven i guaria's,
mai rebel.
Rei del Cel!
Ja el queixal
no fa mal.
Mes cada jorn, igual que ahir
li dihuen:—Ei, torni a venir!
Pels que s'esperen, escampats,
hi ha periòdics il·lustrats.

Quan entrava a la saleta
En Fidel
ja trobava a la tauleta,
sens rezel,
—¡Deu del Cel!—
l'art pansit
de Madrid.
Hi havía «Esferas» i «A. B. C.»;
el «Blanco y Negro» hi es també.
I es va empassant, per sos pecats,
els periòdics il·lustrats.

Al poc temps, feia catúfols,
En Fidel
i sos ulls tenien, rúfols,
com un tel.
Rei del Cel!

Ha finit
son dalit.
Tant foll color, tant foll jutjà,
tant d'estil cursi, el trastocà.
—Sols—diu amb mots barbotejats—
vui periòdics il·lustrats.

Un matí—que bonic era!—
En Fidel
d'un cert dubte que l'esvera
sent de gel.
Rei del Cel!
Boig? Oh, no.
Va al doctô:
—Senyor dentista genial
que va guarir-me del queixal:
senyor dentista, fa En Fidel,
veiam si em treu aquesta arrel!

TIRETES D'ANTICOR

Vuits i nous

—Noi; porta'm aquest quadro a l'Exposició.

—Està molt be.

—¡Què fas! ¡Ves amb compte, que encara els colors son molls!

—¡No hi fa res; ja duc la brusa bruta!

El mosso d'una fonda, al dematí va enllustrar les botines de dos viatgers i va barrejar els parells.

—Noi, va cridar un dels viatgers; aquestes botines no deuen ésser meves. ¿Aon has vist una botina més grossa que l'altra?

—¿Aon ho he vist...? Miri, al senyor del quarto del costat li passa el mateix.

—¡Ola, Gregori! ¡Què temps que no'ns haviem vist! ¿Que t'has casat?

—No, noi, no. Vull tenir la llibertat de ferme capellà sempre que'm dongui la gana.

—¿Per què no et fas capellà, doncs?

—Perque vull tenir la llibertat de casarme quan vulgui.

(De *Lo Nunci*, Gener de 1882.)

Un efecte de la guerra submarina

En un illot del Pacífic, fa pocs dies, s'hi ha descobert una Sirena de carn i espines veritables. Un periòdic de California publica l'interview següent, tingut amb la ja mitològica senyoreta.

. . . . . .

La gentil criatura ens rebé en una caleta umbrosa i transparent com una esmeragda. Es rossa i molt secardina; la cabellera curta i clara. La seva meitat inferior es de color obscura, d'escata fina, i la cua ample i partida. Arran de la cintura hi serva dugues gracioses aletes. Du una bruseta escocesa que li tapa l'afegidura, i porta ulleres.

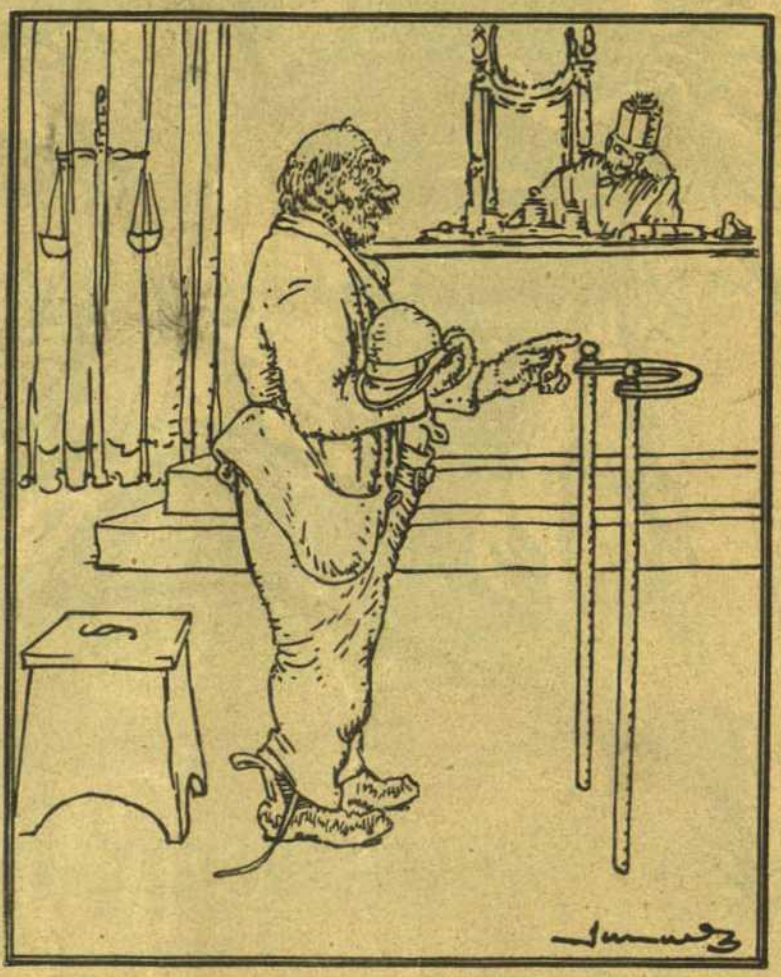
– No tenen pas aigua?—fou la primera cosa que ens digué.

—No, senyora.

—Senyoreta.

—Perdoni. Si vol gaseoses, ne portem. N'hi allarguem una, se la beu sens pendre alè i ens torna l'ampolla.

—Gracies. M'ofegava de set; això és el que més em fa patir.



—Ara vegin si no és una cosa ben inversemblant el dir que jo he robat una caixa de sabó.

S'allarga damunt la sorra fina, davall de l'aigua, i queda recolzada en la roca. Prop seu hi evoluciona un cranc feixuc i capficat. Fent-li notar nosaltres la presencia del crustaci, respongué:

—Oh! no temin! M'entretinc en corregir-li el defecte de caminar contra direcció. Soc mestressa i m'agraden molt les criatures.

—I com va ser que?...

—Fórem torpillejats a dugues milles d'aquí. Quin esglai! Quan hi penso, les cames me tremolen! Jo, veient-me sola i perduda em vaig llençar a l'aigua, i mentres bracejava per defensar-me del remolí va esclatar un segón torpeu. Aleshores una estrebada fortíssima a les cames me feu perdre'l sentit. Així hi devía passar molts dies. En retornar-me i trobar-me viva i al fons del mar, no me'n sabía avenir. De moment em creia somiar que visitava un aquarium ficada dintre un diamant; però, en voler-me incorporar, no vaig poder. Un pop enorme m'abraçava. Ell és qui te la culpa que jo ara sigui... això.

—S'en sent avergonyida del seu nou estat?

—Una mica. Tenen tan mala nomenada aquesta mena de dones...

—Els poetes ho han exagerat molt! Però vosté com s'explica el fet de la soldadura?

—Veurà. La segona explosió ens llevà a mi les cames i a ell el cap.

—A qui's refereix?

—A ell! —I ruboritzant-se, ens signa per sota l'aigua la part aquática del seu cos.

—Ah! ja!

—El pop va fer presa en els nostres dos troços, i engalzant-nos per les ferides ens lligà estretament amb sos tentacles. Així varem anar a fons com un sol cos, fins ensorrar-nos en un llit d'algues que eren una dèu de iodo.

—El iodo fa miracles.

—Ca, no senyor! Jo crec que la cosa que més hi ha influit és que jo tota la vida que prenc l'Emulsió Scott.

¿...?

—Si, senyor, perque ell era un bacallà!

I fica el cap a l'aigua avergonyida. Jo sento una esgarrifança i li ofereixo una altre gaseosa.

—Gracies. Vostè és molt intel·ligent.—I se la begué d'un sol glop.

—Es un cas d'afinitat estupende!

—Però una mica ridícol per a una senyoreta, veritat? Un bacallà!

—La guerra destruirà molts prejudicis i a vostè li ofereix un pervenir gloriós.

—Què vol que faci una dona sola?

—Carlota Corday va matar a Marat en el bany precisament.

—Però ella era tota una dona!

—Vostè, en adonar-se de la seva metamòrfosi devía plorar?

—No li puc dir. En mig de tanta aigua amarganta m'hauría estat molt difícil sentir-me les llàgrimes. El que recordo és que sens adonar-me'n em vaig trobar cantant el vals de «las olas», amb uns picats i unes fermates que'm deixaven parada.



—Per qué l'has comprat aquest lloro?

—Per inscriure'l a la Colombòfila: així ens durà els *recados* de paraula.

—I no ha sentit enveges de fer maleses, tombar un trasatlàntic o fer perdre algún jove mariner?

—Per ara, no senyor. Me sembla que no serè perillosa jo.

—Ni ha probat de fer randes amb l'escuma?

—Com que no tinc cap patró ni coixí... però ahir vaig començar una boquilla.

—I quins projectes té per més endevant?

—Apendrè la citarina i farè una *tournée;* després em retirarè i muntarè una escola de natació en una platja de moda.

—I es casaría?

—Si algú em volgués!... Però no'm faig il·lusions. El destí de les que som així és acabar en un museu.

GUIU

Els grans estilistes

Si els anglesos no estessin suficientment entretinguts en la lluita que sostenen, i tornessin els temps jolius en què britànics amb «spleen» eren un tópic, aconsellaríem al anglosaxons que tinguessin el browning a la mà per suicidarse de tedi, el llogar un pis a Barcelona. Els catalans castellanistes son un espectacle que, ben aprofitat per la Atracció de Forasters, deixaría enrera totes les fortes voluptuositats de l'Andalusía de reclam.

Es probable que la CUCA FERA esquitxi de veri a tota aquesta pintoresca gent, i que com a ninots sense ànima desfilin per les nostres planes la senyoreta posturera, i cursi, l'aristócrata improvisat, el polític traidor, es a dir la joliua fauna que lliure camina per a divertir la gran ciutat, la qual preocupada per la puja del queviures, necesita algún esplai.

Es curiosíssim el devassall d'oratoria que es fa en els mítins obrers, però de un quant temps ençà s'hi nota forta influencia catalana en els que parlen de bona fe, demostrant-ho certa justesa de concepte i un desig de parlar amb propietat. Els que peroren en castellà son els «méneurs» que s'ignora de que viuen, i que són pròxims o actuals confidents. Es un signe que no falla, perque han de justificar el sou.

I es veu que els tipus aquests són el que redacten les convocatories, encara que algú sostingui que són escrites per En Rius i Rius. Nó fa gaires dies que s'en veia pels carrers una que començava dient: «*A los cilindradores y demás acabados en pieza.*»

A l'etzar n'hem agafat una que transcribim sense intercalar cap comentari:

«*A todos los carpinteros ebanistas y similares de Barcelona y su radio.*

Compañeros: Para poner en vuestra consideración y aprobación el estado de cuentas de nuestra titánica lucha, al mismo tiempo que para sentir nuevamente el goce de los poderosos efluvios de nuestra invencible Solidaridad, ariete demoledor de las injusticias burguesas, pulverizadas en la pasada lucha.

Acudid todos como un solo hombre a la grandiosa asamblea que celebraremos en el Centro Republicano del distrito V.

¡Carpinteros ebanistas! La poderosa falange de las filas del sindicalismo moderno a la cual pertenecemos por el alto concepto que tiene de la unión de los obreros, debe manifestarse compacta y unida en tiempo de lucha como en tiempo de paz.

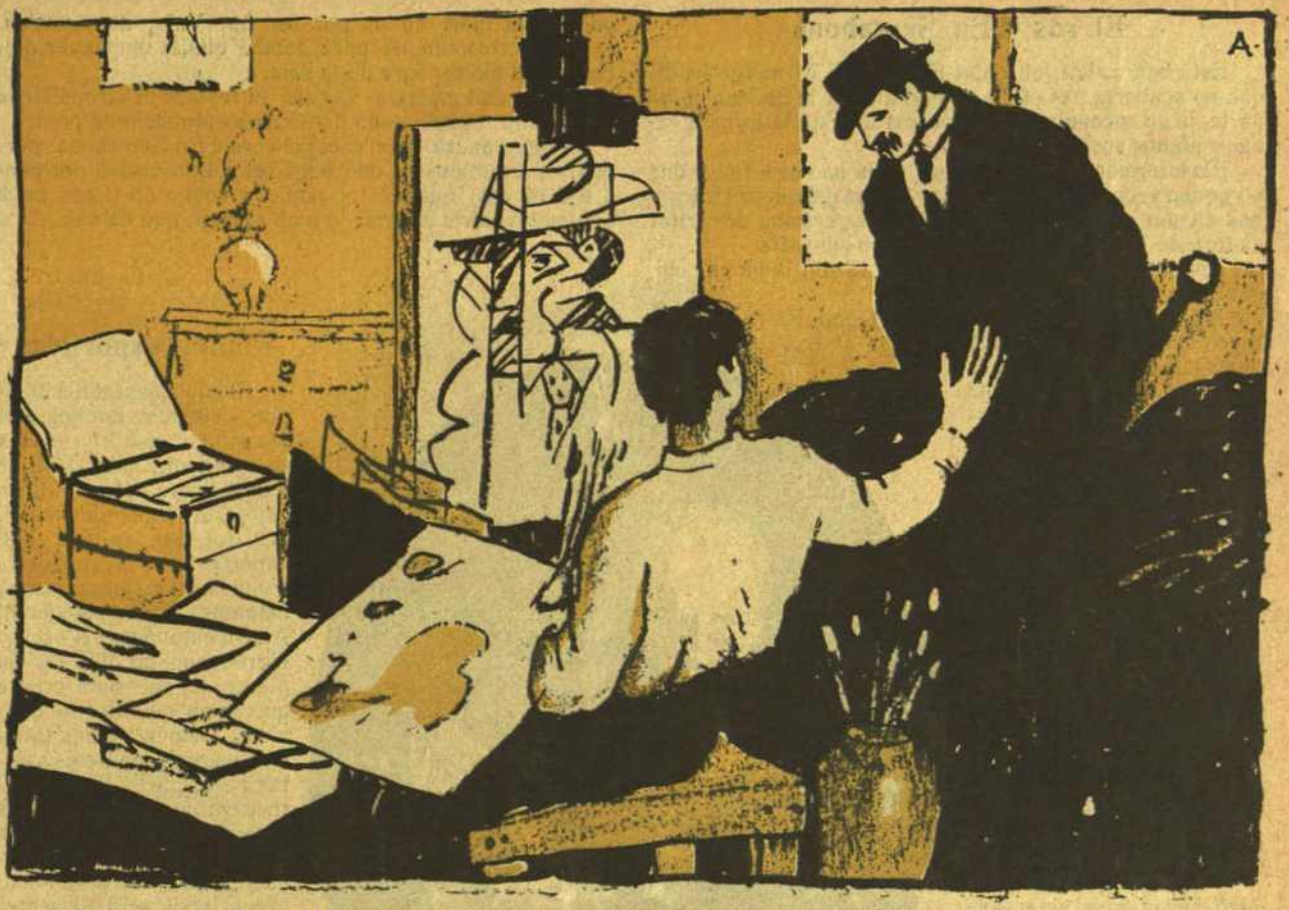
La Junta.»

Tota aquesta serie de tropos tropicals, per poc que se sápiga de llegir en català no s'escriuen, perque de cop i volta els que ho redactessin veurien el ridícol que corren. Hi ha coses que sols se poden estampar en el verb den Royo Villanova.

¿Organització proletaria a Barcelona? ¡Etxem! Sucursals de la *Puerta del Sol*, com els Governs civils, i gracies. ¿Fins a quan?



EL TAUR (AL SUBJECTE «AFICIONAT»). —Si es servit!



EL CONEGUT.—Caram! Deuen haver d'encaparrar-se molt per fer una cara aixís?
EL PINTOR CUBISTA.—Ja ho crec, home de Deu! ¿Que es pensa que és un Velàzquez?

La desesperació d'en Ventureta

En Ventureta és un nen de sis anys, agraciat, ros com les xeixes. Qui el veu, se n'enamora. Però el seu cor és enèrgic, indòmit, i, constantment, rebuja les festes i sobre tot els besos. Els besos el treuen de test. Quan se sent masegat d'una manera tendra, espeternega.

Aquest día va anar a la Plaça de Catalunya, al matí. Trobà totes les seves cosinetes, totes les seves tietes, totes les amigues de la seva mamà. i totes el matxucaren, malgrat el guspireig creixent de sos ulls, Arribà a casa fet un lleó, encès de cara, detestant la humanitat com un ferotge nihilista de l'amor.

A la tarde el portaren al cinematograf. Allí, per comptes de les pel·lícoles que li plauen—corredisses, tombarelles, Pells roges, cavalls, combats—li serviren un programa sentimental. Mares que besaven els seus fills en un recó de tristos carrerons nevats; promesos que es besaven al clar de lluna i vora de l'aigua; marits i mullers que es reconciliaven expressivament vora un escalfa-panxes, etc. En Ventureta trobava tot el mon idiota. i sense significació. Hauría volgut picar de peus damunt la gent embadalida.

Sopà, i el dugueren al llitet. Quan hi fou, entraren els papas a l'habitació.

—¡Ventureta! Fill meu!—exclamà tota amorosa la seva mare.

—Hmmm!—rondinà malhumorat el nen, de cara a la pared.

—Gira't, nen, gira't rateta, que et besaré com cada nit.

—No vui!—cridà amb Ventureta, amb una decisió heròica.

—¡Fillet meu! ¿Què és això? Vina, *prendeta,* vina, amor,—digué la mare, tota anguniada.

—No, no, i no!

—¿Que no et trobes be? Gira't, fillet meu. Treu la llengueta. Gira't, que la mamà et farà una moixaina. Apa, un beset només.

En Ventureta saltà com un atleta invencible, i tot dret damunt el seu llit, digué a son pare, amb un tedi suprem, amb un menyspreu infinit de la poesía de la llar:

—Papa! Fés un petó a aquesta dona!

El ros d'En Serrabona

Està ben malalt, el soldat Serrabona! El metge ha dit que no acabaría pas el día. Ja no menja, ja no beu, ja no parla, ja no reconeix ningú; tot just li resta la força d'exhalar alguns sospirs.

Els infermers, que saben que no hi ha res a fer, i que no poden procurar-li cap alleujament, el deixen morir tranquil en son recó, i amb prou feines la germana de caritat s'atura de tant en tant a mirar-lo amb simpatía.

No obstant, En Serrabona no està sol: hi ha un company als peus de son llit.

Aquest company està inquiet. Quan En Serrabona tanca els ulls, es precipita damunt d'ell com per assegurar-se que tot ha acabat; tot seguit que En Serrabona obre novament els ulls, va a asseure's altra vegada amb posat de dir que allò ja dura mólt.

Fa ben bé dugues hores que és allí, quan se li acosta un infermer.

—Veiam, macatxo! No pots deixar-lo tranquil? Ja que se't repeteix que està perdut, que no se'n pot refer, ¿què diable hi fas aquí?

—Res; però tant se val.

—Com s'entén, tant se val? ¡No faltaría més! No et necessitem per res, aquí.

—Oh! Tant se val; és un company, no'l vui deixar.

—Què hi guanyes amb això, i ell igual, si ni tan sols et reconeix?

—Res, és clar; però tant se val.

—Mestre, ens empantanegueu només que perque sí: aneu a fregir ous de lloca!

Dient això, l'infermer havía agafat el company pel braç per empenye'l fora de la sala, però el company, que volía romandre, s'aferruçà al llit i s'hi mantingué amb força Més aviat l'haurien arrossegat que no separar-lo d'En Serrabona.



—Deu meu, feu que aquesta primavera li surti el bigoti. I que sigui ros.

L'infermer, vençut, es retira botzinant.

La germana de la caritat (que havía reparat, feia un moment, el que passava) fou ara qui s'acostà.

—Què feu aquí, fill meu?

—No faig res, germana, miro el company.

—Sí, ja ho veig, però estant ell per morir, ¿a què ve obligar-vos al trist espectacle de la seva agonía?

—Es clar, germaneta, però tant se val.

—Pobre minyó, us doneu un ben inútil trasbals. Estimeu el vostre amic, es comprén, però si Nostre Senyor vol cridar-lo, no podeu res contra la seva voluntat.

—Es ben cert, germaneta, però tant se val.

—Vaja, fillet, retireu-vos; l'espectacle de vostre company a la mort no us pot ser bo. Vaja, aneu-vos'en.

I la germaneta es posà, també ella, a empènyer dolçament el militar fora de la sala.

No gosant aquesta vegada ni resistir ni atropellar la germaneta, el camarada digué amb entonació de prec:

—Germaneta, deixi'm estar vora d'En Serrabona, perque.. perque espero que hagi fet l'últim badall per pèndre-li el ros, que és tot nou... i com a ell ja tan se li enfum... voldría canviar-lo amb el meu, que és vell.

C. LEROY

Rialles esportives

El cop ha estat d'aquells que deixen a un hom tot masegat i amb el cor més encongit que una cuca de llum a l'hora del sol. ¡Quin cap-tard, el del diumenge, per tot bon ciutadà que capeixi la transcendència d'una lluita estomacal entre catalans i espanyols amb ñ! Això d'estomacal, ja's faràn càrrec que ho dic per la pilota; no anessin a creure que és un qualificatiu metzinós. Demés, ¡quina tarda més enguniosa! Be és veritat, però, que l'intensitat del turment no transmudá les fesomies totes; en algunes hi traspuava una rialla interna, reposada: sorollosa mai, que hi havia perill de rebre, perque estem en temps de llibertat. I, ¡hi haguè qui reia pacíficament! ¡Son tants els *barcelonins* i, adhuc *espanyols* amb ñ, que, recordant quelcom del que aprengueren a les aules *universitaries*, creuen, encara, en el cosmopolitisme de l'esport! Però, dimontri, la consternació i el sentiment son també cosmopolites i, vulgui's no vulgui's, t'estrenyen el pit davant d'una desgracia i acaben per convertir-te en *demòcrata* provisional, solidaritzant-te amb els vençuts. I no és petit triomf moral aquesta inflexió de l'esperit, sobretot, tenint en compte que, cas de passar el vençuts a vencedors, s'haguera pogut dir d'aquests que representaven el triomf de la carn. Qui més s'afectà per la desgracia, foren les ulleres de don Narcís. Avesades al color rosa clar, ara el negre les exaspera; el vermell, l'han avorrit de sobte, i tornen al blau-granat.. Dés d'ara sembla que don Narcís pensa véure d'indagar la analogía que pugui haver-hi entre el cronista esportiu de *La Vanguardia*, les habilitats d'un transformista i la comedia extraordinaria de l'home que va perdre el temps.

CORRECUITA

Anuncis gratuits

Corretja

Se'n necessita una mica.

Per més esclariments, dirigir-se a l'administració de *El Poble Català*, a les inicials E. V. M. o directament a l'interessat, qualsevol día de sessió. El que li porti, haurà de entregar-li una gratificació decorosa.

Hi ha per vendre

una certa quantitat de regidors.

Raó: ells se la saben.

Tracte directe. Té tu i té tu.

Màstic per Solidaritats

Enganxa caciquismes i demagogies. Carrer de la Conveniencia Particular, 1111, baixos.

Pèrdua

La nit del dijous al divendres, dintre la Casa de la Ciutat, en l'espai comprès entre les taules de la premsa i el retrat del Rei, es van perdre uns estrebs.

La persona que els hagi trobat serà gratificada si els torna al seu propietari legítim, senyor Vila i Marieges, amb un exemplar en rústega de *La vida austera* o la seva equivalencia en *raons;* però no gratificada pel senyor Vila, sinó pels seus admiradors romanonistes (dissidents de la Barceloneta, ortodoxes de S. Martí i mixtes del districte V).

Ocasions

Hi ha qui les aprofita totes mentre s'hi pugui guanyar la vida.

Absoluta reserva.



La manía de moda.
La bestia.—En què m'assemblo al misto encès?
Tothom (indignats)—En què *búfa'l!*

LA RIALLA D'ALTRI

A propòsit de la recollida d'or, a Italia:

—Sembla mentida, però mai he estat tan feliç com en aquest moment, perque he complert el meu dever. I no obstant, perillo de morir de fam.

—De bo de bo?

—De bo de bo! He dat tot el meu or a la patria.

—I per això dius que morirás de fam?

—Sí, mira! —exclamà, obrint la boca. L'excel'lent italià, en un esclat generós, había cedit al erari fins i tot la seva dentadura, esplèndidament montada en or.

Dos amics tornen a casa en hora ben tardana: i els agredeix un grup de pocapenes. Confusió, cops d'ací i d'allà. Finalment, el dos amics consegueixen lliberar-se; i pantejant, suats, descompostos, es refugíen sota un fanal.

—Jo, diu l'un, he pogut agafar-ne un pel coll; i l'he estrenyut tan fort que amb una mica més l'escanyava. Mira: m'ha quedat la seva corbata a la mà.

—Veiam?

—Mira.

—Home! Es la meva!

LA DOMENICA DEL CORRIERE.

Un excel-lent amic d'un autor còmic famós té la deplorable manía d'escupir, però és nèt; i s'espavila per a anar-ho a fer dins els excusats.

—Company! li diu un día, enervat, l'autor còmic, si escups a les comunes ¿què diable farás a les escupideres?

LE SOURIRE DE PARÍS.

Sota un esboç de escultura exhibit per En Gimpera, penja un imprés que diu:

«No ho toqueu amb bastons o paraigües.»

Un nen de bon gust ha escrit, davall de l'inscripció:

«Preneu una destral.»

Mestre: «Ara, nens, si voleu apendre alguna cosa, heu de treballar a fons.»

Nen (al capdavall de la classe): «¿Si aprenem de nedar, també?»

PEARSON'S WEEKLY.

Lògica infantívola.

—Mare, ¿tantmateix he de pendre un bany?

—I es clar! Si no el prenguessis no estaríes nèt per l'escola dominical.

—En canvi, si no estés nèt, no hi hauría d'anar.

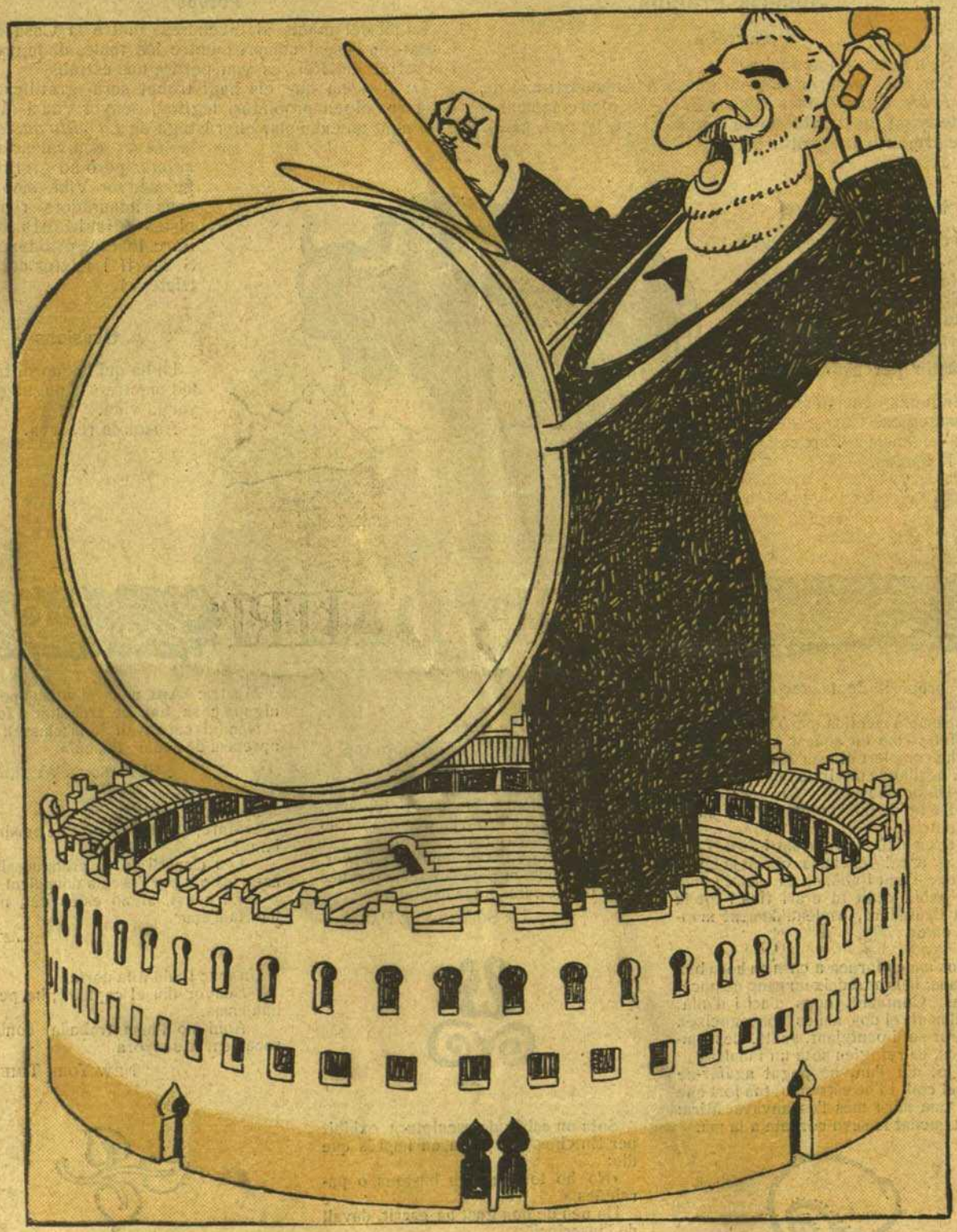
LIFE.

Un truc tímid a la porta.

—Senyor diu el captaire; he perdut una cama...

—Aquí no l'hem trobada, contesta secament la senyora.

NEW YORK TIMES.



Vagin entrant, senyors, i sentiràn com el Lleó fa por al món, des d'una golfa, i agafat a la ratera!

Imp. Colmart y Pujalar, Bruch, 73